

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS 2021 METŲ VALSTYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO, DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS 2021 METŲ NACIONALINIO FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO, DĖL REZERVINIO (STABILIZAVIMO) FONDO 2021 METŲ METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO

(TAP NR. 22-1655; 22-1656; 22-1657; 22-1658; 22-1659) (TAIS NR. 22-13249; 22-13247; 22-13251;
22-13252; 22-13250)

2022-10-04 Nr. NV-2820

Vilnius

Projektų rengėjas: Finansų ministerija.

Projektų tikslas: siūloma pritarti parengtiems 2021 m. valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniui, 2021 m. nacionaliniam finansinių ataskaitų rinkiniui ir 2021 m. Rezervinio (stabilizavimo) fondo metinių ataskaitų rinkiniui.

Dabartinė situacija: pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą Finansų ministerija 2021 m. valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį, 2021 m. nacionalinį finansinių ataskaitų rinkinį ir 2021 m. Rezervinio (stabilizavimo) fondo metinių ataskaitų rinkinį teikia Vyriausybei ne vėliau kaip iki 2022 m. spalio 1 d., o Vyriausybė pritarusi šiems rinkiniams, turi juos pateikti Seimui ne vėliau kaip iki 2022 m. spalio 10 d. Valstybės kontrolė atlieka valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio ir valstybės išteklių fondų, kurių lėšų šamatas tvirtina Seimas, ataskaitų rinkinių valstybinį auditą ir ne vėliau kaip iki 2022 m. spalio 1 d. Vyriausybei turi pateikti išvadas ir audito ataskaitas dėl šių metinių ataskaitų rinkinių.

Projektų esmė: Valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį sudaro valstybės biudžeto vykdymo ir valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniai.

Valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys apima informaciją apie 2021 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu (toliau – Finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu) patvirtintų finansinių rodiklių vykdymą, Vyriausybės rezervo lėšų panaudojimą ir k.t.

Pagrindiniai biudžeto rodiklių vykdymo akcentai:

- Biudžeto pajamų planas įvykdytas 111,2 proc. Gauta 10 742 mln. eurų arba 1 082 mln. eurų daugiau nei planuota;
- Finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu 2021 m. buvo patvirtinta 16 615 mln. eurų asignavimų išlaidoms ir turtui įsigyti. Iš viso 2021 m. valstybės biudžeto asignavimai išlaidoms ir turtui įsigyti su leistiniais patikslinimais, kai viršijama įstatymu patvirtinta suma, sudarė 16 813 mln. eurų. Asignavimų planas padidintas 197 mln. eurų (didžiausia dalis vadovaujantis Finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 5 punktu suteikta teise paskirstyti asignavimų valdytojams Finansų ministerijos pasiskolintas lėšas). Faktiškai asignavimų valdytojų ir jų pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų programų šamatoms vykdyti pervesta 14 782 mln. eurų. Nepanaudoti asignavimai, palyginus išlaidas su planu su leistiniais patikslinimais, sudarė 2 035 mln. eurų, iš jų: 1 256 mln. eurų – nepanaudota programų asignavimų dalis, finansuojama iš ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų. Didžiausia dalis asignavimų liko nepanaudota dėl nutrauktų paslaugų sutarčių, nustatytų ribojimų ir draudimų veiklos vykdymui karantino metu, perkeltų atsiskaitymo terminų su tiekėjais į sekančius metus, mažesnio nei planuota nuo COVID-19 nukentėjusio verslo ir individualiai dirbančių žmonių besikreipiančiųjų pagalbos pareiškėjų skaičiaus, metų pabaigoje paramos gavėjų grąžintų nepanaudotų avansų likučių ir kt., taip pat dėl užsitęsusių vykdomų ar atidėtų darbų, veiklų, dokumentacijos tvarkymo, dėl užsitęsusių viešųjų pirkimų ir susijusių teisinių, administracinių procedūrų, vėluojančio sutarčių pasirašymo, neįvykusių viešųjų pirkimų, arba paskelbus viešąjį pirkimą negavus pasiūlymų (pažymėtina, kad ši priežastis

nurodoma kaip pagrindinė ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos asignavimų plano nevykdymo priežastis);

- Vyriausybės 2021 m. laikėsi visų teisės aktuose nustatytų skolinimosi ir skolos limitų. Iš viso 2021 m. Vyriausybei atstovaujanti Finansų ministerija pasiskolino apie 3 644 mln. eurų;
- Buvo numatyta, kad 2021 metais valstybės biudžeto asignavimai (kartu su ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšomis) viršys pajamas 4 178 mln. eurų. Faktiškai valstybės biudžeto asignavimai viršijo valstybės biudžeto pajamas (kartu su ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšomis) 1 703 mln. eurų. 2021 metais valstybės biudžetas surinko 1 081,8 mln. eurų daugiau pajamų, o programoms įgyvendinti panaudojo 778,6 mln. eurų mažiau asignavimų nei planuota Finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme.

Valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys. Valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudaro valstybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų 2021 m. finansinės ataskaitos:

- 381 biudžetinių įstaigų (2020 m. – 395; 2019 m. – 422; 2018 m. – 470; 2017 m. – 570; 2016 m. – 602);
- 150 viešųjų įstaigų (2020 m. – 155; 2019 m. – 162; 2018 m. – 117; 2017 m. 77; 2016 m. – 81);
- 5 valstybės mokesčių ir išteklių fondų - Valstybės izdo; VMI ir Muitinės mokesčių fondai ir kt. (2020 m. – 4; 2019 m. – 4; 2018 m. – 4; 2017 m. – 4);
- 19 fondų fondų - Daugiabučių namų modernizavimo fondas; JESSICA II fondų fondas; INVEGOS fondas ir kt. (2020 m. – 18; 2019 m. – 14; 2018 m. – 12; 2017 m. – 12; 2016 m. – 11);
- 1 asociacijos.

Visas valstybės konsoliduotas turtas, parodytas finansinės būklės ataskaitoje, 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 54 079 mln. eurų ir buvo 4 767 mln. eurų (10 proc.) didesnis nei 2020 m.

Nacionalinis finansinių ataskaitų rinkinys. Nacionaliniame finansinių ataskaitų rinkinyje pateikiama informacija apie valstybės, savivaldybių įstaigų, Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo, kitų valstybės išteklių fondų, kurių lėšų šamatas tvirtina Seimas, ir kitų fondų (Indėlių draudimo fondas, Įsipareigojimų investuotojams draudimo fondas, Pertvarkymo fondas, Ilgalaikio darbo išmokų fondas) 2021 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, jai poveikį turėjusių finansinių ataskaitų straipsnių pasikeitimus, 2021 m. veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus:

- 2823 biudžetinių įstaigų (2020 m. – 2972; 2019 m. – 3018; 2018 m. – 3116; 2017 m. – 3273; 2016 m. – 3363);
- 516 viešųjų įstaigų (2020 m. – 516; 2019 m. – 527; 2018 m. – 362; 2017 m. – 337; 2016 m. – 344);
- 88 valstybės, savivaldybių, Valstybinio socialinio draudimo fondo ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo administruojamų mokesčių ir išteklių fondų (2020 m. – 92; 2019 m. – 85; 2018 m. – 90; 2017 m. – 90; 2016 m. – 129);
- 19 fondų fondų (2020 m. – 17; 2019 m. - 14 fondų fondų; 2018 m. – 12; 2017 m. – 12; 2016 m. – 11);
- 6 asociacijų ir 10 regionų plėtros tarybų.

Visas konsoliduotas turtas, parodytas finansinės būklės ataskaitoje, 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 68 708 mln. eurų ir buvo 7 466 mln. eurų (12 proc.) didesnis nei 2020 m.

Rezervinis (stabilizavimo) fondas yra valstybės pinigų fondas, kurio tikslas kaupti valstybės piniginius išteklius, reikalingus valstybės biudžeto išlaidoms finansuoti, nustačius išskirtines aplinkybes. 2021 m. sausio 1 d. Rezervinio (stabilizavimo) fondo lėšų likutį sudarė 357 mln. eurų. Per 2021 m. fondo įplaukos sudarė 57,4 mln. eurų, iš jų už akcijų paketus 0,7 mln. eurų; dividendus – 42,5 mln. eurų (2020 m. 51,2 mln. 2019 m. - 35,9 mln. eurų, 2018 m. – 66 mln. eurų); NT – 4,1 mln. eurų (2020 m. – 5,4 mln. eurų; 2019 m. – 5,1 mln. eurų; 2018 m. - 1,4 mln. eurų); valstybinės žemės sklypus – 7,5 mln. eurų (2020 m. 14,1 mln. eurų; 2019 m. – 12,9 mln. eurų; 2018 m. - 1,1 mln. eurų); lėšos, gautos už valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės parduotą turtą – 2,6 mln. eurų. (Daugiausia į fondą pervesta dividendų iš AB „Ignitis grupė“).

Derinimas: ataskaitų rinkiniai buvo pateikti Valstybės kontrolei. Valstybės kontrolė išvadą pateikė.

Atitikimas Vyriausybės programai: projektai tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada: Valstybės kontrolė ne vėliau kaip 2022 m. spalio 1 d. Vyriausybei ir ne vėliau kaip 2022 m. spalio 10 d. Seimui turi pateikti valstybinio audito išvadas ir audito ataskaitas dėl ataskaitų rinkinių, todėl Vyriausybės posėdyje šį klausimą tikslinga svarstyti po to, kai Valstybės kontrolė pateiks 2021 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, 2021 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio ir Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2021 metų metinių ataskaitų rinkinio valstybinio audito išvadas. Valstybės kontrolė išvadas pateikė. Vyriausybė, pritarusi rinkiniams, turi juos pateikti Seimui ne vėliau kaip iki 2022 m. spalio 10 d.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupei nepateikus esminių pastabų, siūloma projektus svarstyti Vyriausybės posėdžio **A** dalyje.

Ekonomikos politikos grupės patarėjas

Tautvydas Brazdžiūnas

Tautvydas Brazdžiūnas, tel. +37052098807; +37066842344, el. p. tautvydas.brazdziunas@lr.lt